# Jälkihuollossa asioivien nuorten palveluja kehitetään nuorilähtöisesti ja palvelumalleja yhtenäistäen

9.3.2021

Lasten ja nuorten hyvinvointi on ollut paljon esillä koronapandemian aikana. Poikkeusolot koskettavat jälkihuollossa asioivia nuoria monella tapaa, kuten muitakin nuoria. Jälkihuollon piirissä olevat nuoret tarvitsevat tukea aikuistumisessaan ja yhteiskuntaan liittymisessään usein muita enemmän.

Jälkihuollolla tarkoitetaan sijaishuollon tai pitkän avohuollon sijoituksen päättymisen jälkeen kokonaisvaltaista tukea lapselle ja nuorelle. Sen tarkoituksena on tukea lapsen kotiutumista sijaishuollosta tai auttaa aikuistuvaa nuorta saavuttamaan riittävät valmiudet itsenäisen elämän aloittamiseen.

Nuori siirtyy helposti toimeentulotuen asiakkaaksi, ja tuki elämässä eteenpäin pyrkimiseen kariutuu siihen, että nuori ei halua, motivoidu tai kykene edistymään elämässään.  Yhteiskunnallisissa poikkeusolosuhteissa tämän haavoittuvan ryhmän tuen tarve korostuu, koska monilla ryhmään kuuluvilla on useita haasteita suuntautua elämässä eteenpäin voimavarojensa, tukiverkkojensa, kansalaistaitojensa, ja tähän elämänvaiheeseen liittyvien monenlaisten palvelujen ja tuen tarpeiden vuoksi.

Jälkihuolto-oikeuden ikärajaa on nostettu 25 vuoteen, mutta se ei automaattisesti tarkoita parempia palveluja, koska nuoria ei aina tavoiteta tai he eivät saa tai vastaanota tukea ja palveluja. Aikuistumisen tuen palvelut ovat usein hajallaan ja kuntien palvelut on eri tavoin toteutettu. Kokoavaa ja uudistavaa kehittämistyötä tarvitaan ja nyt pohjalaismaakuntien kunnat saavat mahdollisuuden olla kehittämistyön kärjessä. Tätä työtä tehdään valtakunnallisessa, ESR-rahoituksen saaneessa YEE – Yhdessä aikuisuuteen Elämässä Eteenpäin -hankkeessa.

Yhdessä aikuisuuteen Elämässä Eteenpäin – hanke on yksi neljästä sosiaali- ja terveysministeriön ESR-rahoituksen saaneesta valtakunnallisesta hankkeesta, joilla varmistetaan niin kutsuttujen haavoittuvien ryhmien palveluita. Kokonaisuuteen tuli yhteensä 117 hakemusta, ja siitä sosiaali- ja terveysministeriö rahoitti myös viisi tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantamiseen tähtäävää hanketta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen hallinnoiman YEE-hankkeen kokonaisbudjetti on noin 1,6 miljoonaa euroa. SONet BOTNIAn neljän maakunnan alueella tapahtuvan osatoteutuksen ESR-rahoitus on noin 407 000 euroa.  Hankkeen osatoteuttajia ovat SONet BOTNIA yhdessä Seinäjoen ammattikorkeakoulun kanssa, Pesäpuu ry ja Helsingin Diakonissalaitos. YEE-hankkeessa kehitetään lastensuojelun jälkihuollossa asioivien sekä kotoutumislain mukaisten jälkihuoltoon oikeutettujen nuorten tukipalveluja ja aikuistumisen tukea poikkeusoloissa ja covid 19 -kriisin jälkeen. Hanketta toteutetaan vuosina 2020 – 2023.

Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa ja yhteistyöaluehengessä Kanta-Häme (Riihimäki ja Hausjärvi) muodostavat hankkeessa nuori-ja kuntalähtöisen alustan, jossa toimitaan kuntayhteistyössä lastensuojelun jälkihuollon tilannekuvan kartoittamiseksi ja tarjotaan tukea jälkihuollon palvelujen

kehittämiseksi yhdessä kuntien ja tulevien hyvinvointialueiden kanssa.

Samanaikaisesti kun lastensuojelun jälkihuollon kehittäminen on maamme kunnissa vasta alkuvaiheessa, YEE-hanke luo vahvan kehittämisen tuen kunnille tärkeään  nuorilähtöisen palvelujen uudistamisen, yhteen kokoamisen ja yhtenäistämisen työhön, jossa testataan käytännössä mm. sosiaali- ja terveysministeriön jälkihuollon uudistamistarpeita selvittäneen työryhmän (2019) ehdotuksia sekä periaatteita, joita arkkipiispa Kari Mäkisen työryhmän raportissa (2020) on esitetty koronakriisistä selviytymiseen.

**Arto Rautajoki**
kehitysjohtaja
SONet BOTNIA
Seinäjoen ammattikorkeakoulu